

2005 GÖTEBORG BİLDİRGESİ

MİRASA YÖNELİK YENİDEN CANLANDIRMA – İYİ UYGULAMALARIN ÖZENDİRİLMESİ AVRUPA SEMPOZYUMU, 15-16 EYLÜL 2005

ÇEVİRİ: TUĞÇE SELİN TAĞMAT

Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği (European Association of Historic Towns and Regions-EAHTR), kültürel mirasa yatırım yapma potansiyelini ortaya çıkararak, kentlerin fiziksel, ekonomik ve toplumsal olarak yeniden canlanma kapasitesini artırmayı amaçlayan bir program başlattı. AB destekli olarak üç yıl boyunca sürececek olan INHERIT projesinin ilk etkinliği Eylül 2005'te Götting'da toplanan bir sempozyum oldu. "Mirasa Yönelik Yeniden Canlandırma – İyi Uygulamaların Özendirilmesi" başlıklı sempozyum sonucunda yayımlanan bildiri, kültürel mirasa yönelik yatırımların artırılması konusunda atılacak adımlar için kamuoyunu bilinçlendirmeyi amaçlıyor ve önemli ipuçları içeriyor.

1. 15-16 Eylül 2005 tarihlerinde, çok çeşitli Avrupa ülkelerinden gelen 100'ü aşkın delege, "Mirasa Yönelik Yeniden Canlandırma – İyi Uygulamaların Özendirilmesi" konulu uluslararası sempozyuma katılmak için Götting'da toplanmışlardır.
2. Sempozyum, Götting Kent Planlama İdaresi ile Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği (European Association of Historic Towns and Regions-EAHTR) tarafından ortaklaşa olarak, INHERIT projesinin ilk etkinliği olarak düzenlenmiştir. INHERIT¹ projesi, Avrupa Birliği tarafından INTERREG IIIC² programı kapsamında mali olarak desteklenen ve Götting, Gdansk, Verona, Newcastle upon Tyne, Belfast ve Ubeda kentlerini içine alan bir projedir.
3. Sempozyum, karar alıcıları, uygulamacıları, danışmanları ve akademisyenleri, kentlerin fiziksel miras üzerine yatırım yapılarak yeniden canlandırılması konusundaki deneyimlerini paylaşmak üzere biraraya getirmiş ve aşağıdaki konular üzerine yoğunlaşmıştır:
 - Kentsel yeniden canlanmada mirasın önemi,
 - Mirasa yönelik yeniden canlandırmaya ilişkin bölgesel örnekler,
 - Tematik atölyeler:
 - i. Ortak mirasın değeri
 - ii. Yapılı çevrenin yenilenmesinde erişilebilirlik,
 - iii. Kimin mirası? Mirasın tanımlanmasına halkın katılımı
 - Götting'da mirasa yönelik yeniden canlandırma örneklerinin gezilerek incelenmesi.

Yapılan tartışmalar sonucunda katılımcılar:

4. Götting kenti ve EAHTR'ye sempozyum organizasyonundan dolayı ve Kent Konseyi'ne

¹ INHERIT, Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği'nin öncülüğünde gerçekleştirilen AB destekli bir ağ projesidir. Aralık 2007'ye kadar devam edecek projede, iyi uygulama örnekleri incelenecek, mirasa yönelik yeniden canlandırmanın nasıl gerçekleştirileceğine dair bir kılavuz hazırlanacak ve AB'nin kültürel miras ve yeniden canlandırma konusundaki bölgesel politikalarının etkinliği konusunda bir rapor yayımlanacaktır. (ç.n.)

² INTERREG IIIC, Avrupa'nın farklı bölgelerinin beraber projeler yürütmek üzere ortaklıklar kurmasına yardımcı olan AB destekli bir programdır. Bilgi ve deneyim paylaşımı yoluyla, bölgelerin sahip oldukları ekonomik, toplumsal ve çevresel sorunlara yeni çözümler üretmeleri hedeflenmektedir. (ç.n.)

karşılama ve misafirperverliklerinden ötürü teşekkür etmekte, Göteborg kenti ve özellikle Kent Planlama İdaresi'ni miras konusunda yaptıkları yatırımlardan dolayı takdir etmektedirler.

5. Avrupa kentlerinin kimlik ve karakterlerini tanımlamada mirasın önde gelen önemini ve bu konuda elde edilen başarıları kutlayarak, aşağıdaki noktalara vurgu yapmak istemektedirler:

- Mirasın çağdaş günlük yaşama katkısı – **“Geçmişi olmayan bir kent, belleği olmayan bir insana benzer”**,
- **İnsanları ön planda tutmanın** ve mirasın erişilebilir, yararlı ve hayati bir unsur olarak korunmasının önemi – tüm ilgili grupların özellikle de yerel halkların sürece katılması,
- Çok kapsamlı bir miras tanımı yapılması ihtiyacı – zaman içinde yenilenen ve yeniden yorumlanan bir tanım,
- Ortaklaşa bir düşünce ve anlayış sistemi geliştirilmesi gereği –örneği tüm resmî düzeylerde ve tüm ilgili gruplar arasında **bütüncül bir yaklaşım**,
- Hedeflere ulaşmak için **açık ve gerçekçi** vizyon ve stratejilerin geliştirilmesi,
- **Bağlamın önemi** –mirasın ve yerel kimliğin değerinin hem yapılar hem de kentsel mekânlar açısından anlaşılması,
- Erişilebilirliği en geniş anlamıyla ele almanın ve tüm ihtiyaçları iyi bir şekilde yansıtan **düğünceli tasarımları desteklemenin önemi**.

6. Tarihi çevrelerin karşısındaki en büyük tehdidin, kentin ruhunu yaratan mekânların kaybedilmesi ve kimliksizleştirilmesine neden olan küresel ticari baskılar olduğu endişesiyle, yerel koşulları yansıtan çözümlerin bulunmasının aciliyet kazandığını not etmektedirler.

7. Aşağıdaki konulardaki ihtiyaçları kabul etmekte ve atılacak adımları desteklemektedirler:

- Kültürün potansiyelinin kapsayıcı bir şekilde araştırılabilmesi için yeni araçlar,
- Ulusal hükümetler düzeyinde mali teşvikler,
- Çalışmalarda devinimi sürdüreceğ uzun vadeli perspektifler,
- Disiplinlerarası çalışmaları da kapsayacak bütünleşmiş bir yaklaşım,
- Başarı etkenlerinin belirlenmesi -mevcut durum, ortaklıklar, değışen algılar ve nitelikli tasarımın anlaşılması ve hatalardan ders alma,
- Toplumsal, çevresel ve ekonomik yararların ölçülmesi ve yayılması,
- Mirasın gelecekteki INTERREG programlarında öncelikli olarak yer alacak konulara nasıl katkı yapabileceğinin açık bir şekilde tanımlanması.

Öneriler:

- INHERIT, bu sempozyumda belirlenen başlıca sonuçları, ihtiyaçları ve eylemleri, ayrıntılı bir çalışma programı ve iyi uygulamaya yönelik bir kılavuz oluşturmak için daha ileriye götürecektir.
- Tüm delegeler ve INHERIT ortakları, Avrupa Komisyonu'nu mirasın önemi ve değeri hakkında etkilemek için, özellikle kendi ulusal hükümetleri aracılığıyla özel, kamusal ve gönüllü kaynakları mirasa yatırım yapmakta kullanmak üzere, gerekli önlemleri almalıdırlar.
- EAHTR, INTERREG kapsamında gelecekte başka programlar da geliştirmenin yolunu aramalıdır –örneğin, Bölgesel Çerçeve Anlaşmaları mirasa yönelik canlandırmayla ilgili çalışmalar üzerine gelecekte programlar geliştirmek için bir yol olarak görülebilir.

Eylül 2005